

Sertéspestis az Érmelléken

Nem kímélte vidékünket a háziállatokat sújtó betegség, fontos a megelőzés

A Kaukázus térségéből, Oroszország európai területéről elterjedt afrikai sertéspestis (ASP) az elmúlt évben a közép-európai térségben is felütötte a fejét, Magyarországon és Romániában, nemrég pedig az Érmelléken is. A székelyhídi Erdei Victor állategészségügyi technikust kérdeztük a járvány terjedésével, veszélyességével és a fontosabb tudnivalókkal kapcsolatban.

Érolasziban 45 gazdaságban 336 állatot altattak el a szakemberek és az önkéntesek

Az Érolasziban egyre súlyosabbá váló helyzet, amely az augusztus 13-án elrendelt teljes állományfelszámoláshoz vezetett, gazdasági csapásként sújtotta a helybélieket, ugyanakkor fertőtlenítő óvintézkedéseket fogantatosítottak Csokalyon, Nagykágyán és Hegyközszentmiklóson is. A járvány valóságos rémületet keltett a környező településeken, így például Székelyhídon is, ahol a polgármesteri hivatal külön felszólította az Érolasziban történetek követően a lakosságot arra, hogy minden disznótartó fokozottan és folyamatosan fertőtlenítsen (Ecocid 30% vagy Virucid 30% szerrel), melyhez a helyi hatóság segítséget nyújt; senki ne lépjen be a disznóólba olyan ruhában, amelyben azon kívül jár; ne etessék az áll-

tokat ételmaradékkal; és szüntessék meg az utcára irányuló kifolyásokat, ne kerüljön trágyalé az utcára – ez utóbbi rendelkezés betartását a polgármesteri hivatal munkatársai ellenőrizni fogják, és be nem tartása esetén büntetést szabnak ki.

Az afrikai sertéspestis (ASP)

A betegség heveny (akut) kórformájának házisertéseken megfigyelhető tünetei: étvágytalanság, bágyadtság, gyengeség, bizonytalan mozgás, magas láz (40,5–42 °C), vérzések a bőrfelületen (különösen a füleken, a has alján, és a combokon), a bőr vörös-lilás elszíneződése, hányás, véres-habos orrfolyás, vércsíkos vagy véres hasmenés. A vemhes kocák elvetélhetnek. A betegség lappangási ideje 3–15 nap között változhat, de súlyos heveny megbetegedés esetén csupán 3–4 nap. Túlheveny (perakut) esetben az állattartó csupán azt észleli, hogy sertései rövid ideig bágyadtak és étvágytalanok, majd váratlanul elpusztulnak. A beteg sertések valamennyi váladékukkal (belsővel, vizelettel, nyállal, orrváladékkal, ondóval, hüvely- és méhváladékkal) ürítik a vírust és ezáltal közvetlenül megfertőzik a velük érintkező társaikat. Az állatok tartási helyén megforduló személyek ugyanakkor az említett váladékokkal szennyeződött lábbelivel, ruházattal, használati eszközökkel (villa, lapát, stb.) szintén elhurcolhatják a betegség kórokozóját. A fertőzött istálló/ólak és karamok padozatán, napfénytől védett helyen, heteken át fennmarad. A sertéshúsból és az abból készült nyers vagy félkész termékekben több héttig, a fagyasztott húsokban évekig fertőzőképes marad. Csak megfelelő hatóanyagú fertőtlenítőszerrel pusztítható el.

(FORRÁS: BIHAR MEGYEI ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI ÉS ÉLELMISZER-BIZTONSÁGI IGAZGATÓSÁG, DSVSA)

Szorosabb kapcsolatok a Székelyhíd–Létavértes határvonalon

A Székelyhíd–Létavértes határátkelőhely nyitvatartási programjának teljes napra történő meghosszabbításáról tárgyalt a Bihar és a Hajdú-Bihar Megyei Tanács képviselete. Az augusztus 13-i bihardíószegi megbeszélésre a határ mindkét oldalán található településekről érkeztek az ötletet támogató résztvevők.

Meghosszabbított programot kérvényeztek Bihar és Hajdú-Bihar megye több határ közeli településének támogatásával a helyi vezetők, akik elfogadhatatlannak tartják azt, hogy a Létavértes–Székelyhíd határátkelőhely nem biztosít napi huszonnégy órás átkelési lehetőséget. A két megye együttműködésében szorosak a gazdasági, turisztikai és családi kapcsolatok, ezért Hajdú-Bihar és Bihar megye lakosai jelezték ilyen irányú kérésüket településeik polgármesterei felé, és ezen kéréseknek tesz-

nek eleget az előjárók, akik egy hivatalos kérvény formájában továbbították ezt a megfelelő minisztériumok felé.

A kérvényt Pajna Zoltán, a Hajdú-Bihar megyei önkormányzat elnöke és Pásztor Sándor, a Bihar Megyei Tanács elnöke jegyezte magyar, illetve román nyelven, egyrészt Magyarország kormánya részére, Pintér Sándor miniszterelnök-helyettesnek és belügyminiszternek, másrészt Románia kormánya számára, Carmen Dan belügyminiszternek címezve. A kérvényezőket megfogalmazták, hogy a Létavértes–Székelyhíd határátkelőhelyen kapcsolatban két problémát kell sürgősen megoldani: egyrészt a határátkelő nyitvatartásának módosítását a mostani 6–22 óra (Magyarország esetében), illetve 7–23 óra (Románia esetében) közötti programról 0–24 órára, másrészt pedig lehetővé kell tenni 60+1 fő kapacitását, illetve kisebb személy-

szállító autóbuszok átkelését, mivel jelenleg ez csupán 16+1 fő kapacitású kisbuszok számára lehetséges.

A kezdeményezés ötletgazdája, Mados Attila, Bihardíószeg polgármestere megkérdezősüinkre elmondta, hogy a határátlépéshez Létavértes a legrövidebb út, azonban jelenleg számos akadály tartja vissza a forgalmat. „Ha Debrecenbe szeretne moziba menni egy család, akkor tíz, illetve tizenegy óra után már nem tudnak hazajönni, mert a határ zárva van, csupán egy 80 kilométeres (Érmihályfalva irányában) vagy egy 100 kilométeres (Nagyvárad felé) kerülőúttal tehetik ezt meg, ami a mai modern időkben felfoghatatlan, jóllehet a forgalom Létavértesen sem kisebb, tehát jogos igényekről van szó. A nagybuszok

átkelésének akadályozása szintén csak visszaveti a turizmust” – magyarázta az előjáró.

Mados Attila az elmondottakhoz hozzátette, hogy ha a kérvény pozitív elbírálásban részesül, elképzelései szerint tematikus napokkal is lehetne majd az Érmellékre (Ottományba, Székelyhídra, Gálospetribre) csábítani például a hajdúszoboszlói fürdővendégeket, akik így módon meglátogathatnák a környék látványosságait.

A kérvény elbírálása és a rá adott válasz kézbesítése egy hosszabb folyamat része, az ügy érdekében a következő három héten belül aláírásgyűjtésbe kezdenek a határ mindkét oldalán, illetve Debrecenből is érkezik majd egy támogató levél.

SZAMOS MARIANN

A hosszabb nyitvatartás a sokszor kilométeres sorok feltorlódását is enyhíthetné

Főként a turisztikailag jelentős településeket képviselték (Szalacs, Szentjobb, Székelyhíd)

Átadták a felújított csokalyi emlékművet

Méltó módon hajtanak fejet a világháborúban elesettek előtt

Ünnepélyes keretek között koszorúzták meg a frissen felújított, a református templom udvarán álló világháborús emlékművet Csokalyon július utolsó hétvégéjén. A vasárnapi istentiszteleten vendégülkésztette az igét Forró László, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület főjegyzője személyében és a gyülekezeti kórus szolgált énekekkel.

Az istentisztelet végén a helyi református gyülekezet vezetője, Tokár Sándor lelkipásztor vette magához a szót. A csokalyi református egyházközség aranykönyvéből felidézte az akkori lelkipásztor bejegyzéseit arról, hogyan vonultak be a lovas- és vegyiharc-századok a faluba és milyen szeretettel viseltettek az őket elszállásoló helyi lakosok felé: egy díszes magyar nemzeti lobogót ajándékoztak a falunak, ennek nyomán készült el évekkel később a zászlótartó emlékmű is. Tokár Sándor ezután a felújítások menetét ismertette. Mint mondta, azt szerette volna, ha a világhábo-

rús emlékmű körül a hősofokhoz méltó megemlékezésekre alkalmas környezet alakul ki. Éppen ezért az emlékmű körül a korábban földes talajt gránitkövel burkolták, padokat helyeztek el, magnóliafákat ültettek és korszerű, megfelelő világítást biztosítottak. Mindezt a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-hez leadott sikeres pályázatnak, Székelyhíd város önkormányzatának és az adakozók segítségének köszönhetően tudták megvalósítani.

Az ünnepélyes átadás fontos részét képezte Péter I. Zoltán helytörténész előadása, amelyben arról értekezett, mi volt a csokalyi katonák szerepe és sorsa az I. világháború ideje alatt. Minden 19 és 45 év közötti férfit besoroztak, először gyalogos, ún. népfelkelői ezredbe a határon belüli feladatokra, mint pályaudvarok, hidak és katonai szempontból más fontos pontok őrzése. Miután az Osztrák–Magyar Monarchia 1914-ben hadat üzent a cári Oroszországnak is, megkezdődtek a harcok a biro-

dalom északi határánál, a fogyatkozó sereget a népfelkelők bakáival töltötték fel a galíciai küzdelmekben. Az addig semleges Olasz Királyság 1915-ben csatlakozott a nyugati fronton a központi hatalmak elleni harcokhoz, így a csokalyi katonák a magyar ezredekkel Doberdónál álltak be a csatákba, rendkívül kedvezőtlen terepen.

Előadása végén a helytörténész kiemelte, nagyon fontos a megemlékezésekkor azokra is gondolni, akik élve hazatértek a háborúból, de traumáikról sosem beszéltek családjuknak, sőt, azzal a lelki fájdalommal éltek vagy élnek mai nap is, hogy elvesztették a háborút, és ezzel együtt a hazájukat is.

Az előadás után az ünneplő gyülekezet az emlékmű köré gyűlt a koszorúzás idejére, ahol a helyi presbitérium, a helyi görögkatolikus egyház képviselője, Csokaly falu lakosságának fiatalokból álló képviselője és a vitézi rend tagjai hajtottak fejet a hősofok emléke előtt.

BÍRÓ ORSOLYA

Krisztus az örök érték

Vakációs gyermekbibliahetet rendeztek a csokalyi református egyházközségben augusztus harmadik hetében. A fiatalok mindennap a Királyhágómelléki Református Egyházkerület gondozásában az idei évre kiadott Pénzt vagy örök életet! elnevezésű nyári gyermekmissziós program szerint indultak útnak az Isten szerinti értékek bibliai keresésére.

A hét alapigéje a hegyi beszédből vett jól ismert jézusi tanítás volt: „Mert ahol van a ti kincsetek, ott van a ti szívetek is” (Mt 6,21). Az igei tanítást naponta Tokár Imola tiszteletes asszony adta elő. Első nap Kronosz szigetére kalauzolta el a gyerekeket, ahol a gonosz szőlőművesek példázatából megtanulhatták, hogy Isten szemében minden ember egyformán értékes, ezért kegyelméből többet kapunk, mint amennyi jár, mint amennyit megérdemlünk.

Másnap a templom megtisztításának eseményén keresztül tudták meg a gyerekek, hogy mennyire fontos rendet tartani a környezetünkben és az életünkben. Jézus az egyedüli, aki a szívünket ki tudja takarítani, ha erre imában kérjük Őt. A harmadik nap témája az adakozás volt. A szegény özvegyasszony két fillérének története azt a tanulságot osztotta meg a résztvevőkkel, hogy jobb adni, mint kapni. Isten előtér ráadásul nem a mennyiség számít, hanem az, hogy

milyen szívvel adjuk. A negyedik napon az elveszett drachma példája azt mondta el, hogy Jézus szemében milyen értékesek vagyunk, függetlenül attól, hogy mit mondanak vagy gondolnak róluk az emberek. Végül Zákheus története azzal az összefoglalással zárta le a bibliahetet, hogy Jézus többet ér minden anyagi értéknél, ezért ne ragaszkodjunk a földi kincsekhez, mert azok elmúlnak. Fogadjuk be az életünkbe Krisztust, mert Ő a legnagyobb kincs, Ő az igazi érték, amely mindörökké megmarad.

A napi foglalkozások mindegyike a tanultak játékos elmélyítésével és aranymondás-tanulással folytatódott, de a jól megszokott kézimunkák és az ízletes uzsonna sem maradt el egyik nap sem. A szülők és más gyülekezeti tagok felajánlásából mindenkor jutott szendvics, gyümölcs és édesség az asztalra, amit a gyülekezet ifjai készítettek elő.

A vakációs bibliahetet végül a vasárnap délutáni istentisztelet zárta, amelyen a gyerekek az egész héten tanultakat foglalták össze. Kolumbán Andrea kántornő és alulírott vezetésével a gyerekek előadták a napi tanítást, közösen elmondták az aranymondást és elénekelték a napi énekeket, hogy a szülők is gazdagodjanak a bibliai történetek értékes útmutatásával.

TOKÁR SÁNDOR

református lelkipásztor, Csokaly

Egészségügyi munkatársat keres

az Országos Korányi Pulmonológiai Intézet Budapesten az alábbi munkakörökbe: sebészeti szakorvos, mellkasebész szakorvos, szakorvosjelölt, rezidens, ápoló (osztályos asszisztens), laboratóriumi asszisztens. Jelentkezni lehet a 0036-30-4886927-es telefonszámon vagy a tothiborx@gmail.com e-mail-címen, illetve az következő Facebook-csoportba jelentkezve: www.facebook.com/groups/koranyi

ÉR HANGJA
 HAVILAP

Főszerkesztő: Bíró Orsolya Munkatársak: Bencsik Ádám, Béres Angéla, Béres Csilla, Boros Ágota, Jagos Helén, Szamos Mariann, Tokár Sándor, Ványa Blanka

Tördelés: Ferencz Csaba-Levente

ISSN 2501-1545

Szerkesztőség elérhetősége: 417435 Săcueni piața Libertății nr. 1
 e-mail: erhangja1@gmail.com, honlap: www.erhangja.ro

Székelyhíd és környéke havilapja.

Kiadja és ingyenesen terjeszti az Ér Hangja Egyesület.

Felelős kiadó: Béres Csaba

Nyomás: Europrint Kft., Nagyvárad

A kiadvány megjelenését támogatta:

NKA
 Nemzeti
 Kulturális Alap

Nemzeti Kulturális Alap

Székelyhíd Város Polgármesteri Hivatala

Pusztító sertéspestis

Nem kímélte vidékünket a háziállatokat sújtó betegség

1 Romániában az afrikai sertéspestis fertőzőgócát tavaly nyáron, Szatmárnémeti mellett fedezték fel az állategészségügyi hatóságok, két háztáji gazdaságban, ahol a betegség összesen hét állatot fertőzött meg, az egyikből átterjedve a szomszédosra. Idén nyáron a Vedresábrányhoz tartozó Apátkeresztúrtban, illetve a Székelyhídhöz tartozó Érolasziban és Kiskerekiben is megjelent a betegség. Erdei Victor elmondta, hogy tavaly előtt Ukrajnában és a balti államokban jelentkezett a fertőzés, és hogy innen hozták át a Moldovai Köztársaságba, Romániába, illetve Tulcea megyébe. Itt július elején egy vágó-

hídnál egy nagyobb, 45 ezer állatot számláló fertőzött állományt pusztítottak el. „A fertőzött sertések és vad-disznók szinte kivétel nélkül elpusztulnak, nincs védőoltás, az állatok nem reagálnak semmiféle antibiotikumra. Azt viszont tudni kell, hogy a vírus az embert nem betegíti meg. A járvány kialakulásának megakadályozása egyedül a fertőzött gócpontok felszámolásával, azaz az állatok elpusztulásával, illetve a fertőzött területek elszigetelésével lehetséges. Természetesen a felelős emberi magatartás is elengedhetetlen a sikerhez. Mindenféle állatmozgást meg kell szüntetni. Székelyhídon egyelőre nincsenek megbetegedések”

– mondta Erdei Victor állategészségügyi technikus.

A fertőzés megakadályozása érdekében a legfontosabb intézkedések a sertésforgalmazás és -felvásárlás regionális korlátozása. Helyi szinten oda kell figyelni arra, hogy ne potenciálisan fertőzött takarmányt vigyenek haza a jószágtartók, mint például csalánt vad-disznók lakta erdőből, tehát tilos az erdőbe és a mezőre menni, és lehetőleg távol kell maradni a fertőzött területektől is. A betegség tüneteinek észlelését és a sertés elhullását az állattartó köteles minél hamarabb bejelenteni a helyi állatorvosnak.

SZAMOS MARIANN

Nem megyünk mi messzire, csak a falu végire...

... énekelték a III. Érmelléki Népművészeti Tábor kiscsi résztvevői. Tényleg nem kellett messzire mennie annak, akinek felkeltette a kíváncsiságát az augusztus végén a Gyermek Jézus Szabadidő- és Sportközpontban megtartott tábor plakátja. Idén a hangsúlyt a néptánc- és citeraoktatásra helyezték a szervezők. A négy napos rendezvény alatt a néptánc iránt érdeklődők két korosztályban vehettek részt a foglalkozásokon, míg a citeraoktatás hat-nyolcfős csoportokban zajlott.

Az idei tábor citeraórái egy felnőttegyüttes kialakulását helyezték kilátásba

A szakmai háttérrel szokásosan a Debreceni Népi Együttes vezetője, Hercz Vilmos és táncosai biztosították. Idén csatlakozott hozzájuk a Nagyvárad Táncgyüttes egyik táncosa, Forgács Zsombor is. A citeraoktatás vezetője Szabó László, az NMI Művelődési Intézet Hajdú-Bihar megyei irodájának módszertani referense volt. A talpalávalót Heit Lóránt és zenekara szolgáltatta. A kiscsoport nyírségi játékfűzést, a nagy táncosok pedig szatmári táncokat tanulhattak.

A résztvevők sokszínűsége is különlegessé tette a tábor hangulatát, a székelyhídi gyerekek mellett érkeztek érdeklődők Bihar-diószegről, Csokalyról, Érkeserűből, Gálospetriből, Nagyszalontáról, Nagyváradról és Paptamasiból. A Dévai Szent Ferenc Alapítvány által működtetett gyermekotthonok lakói is rendszeres résztvevők.

Délutánonként tematikus előadások színesítették a tevékenységek palettáját: *A ruha teszi* címmel Balla Fruzsina,

a létavértesi Rozsnyai Gyűjtemény munkatársa tartott viseletbemutatót, majd Wilhelm Júlia Mária tanárnő vezetésével székelyhídi vártúra volt meghirdetve, ami végül a bizonytalan időjárás miatt kellemes hangvételű multidéző előadásra változott. Természetesen minden este táncház zárta a napot. A kötött programok után felhőtlenül szórakozhatott a gyereksereg. A tábor utolsó napján bemutathatták a táborban tanultakat szülőknél és az érdeklődőknek.

A szervezők ezúton is köszönik szépen a szabadidőközpont vezetőségének és alkalmazottainak, az önkéntes óvodásoknak, a Gyermek Jézus-otthon vezetőjének, a rendezvényt támogató családoknak a hozzájárulásukat, hogy ismét felejthetetlen élményekkel gazdagodhatott közösségünk.

BÉRES CSILLA

Hamarosan befejezik az aszfaltozási munkálatokat

Összesen több mint ötven kilométernyi út rendbetételére különített el forrásokat idén a Bihar Megyei Tanács. Székelyhídon az autópályák és országutak társasága (CNADNR) által finanszírozott projekt keretében folytatódik a fejlesztés.

Több mint ötven kilométernyi utat javítanak több Bihar megyei településen, mint például Szentjóbbon, Tótiban és a hozzá tartozó falvakban (Bisztraterbesen, Borszalyon és Cséhtelegen), és idén sikerül befejezni a Székelyhíd–Margitta között húzódó 19-es országút megújítását is.

Béres Csaba, városunk polgármestere lapunknak elmondta, hogy a Bihar Megyei Tanács elnökének, Pásztor Sándornak a

közreműködése révén, a Berettyószéplakig, illetve Porcig (Szilágy megye határáig) húzódó útépítési projektbe bekapcsolódva, hamarosan sikerül befejezni azt a húsz kilométeres szakaszt Székelyhíd és Margitta között, amelynek egy része idén tavasszal már elkészült. A legutóbb Érolasz és Székelyhíd között lefektetett nyolckilométeres szakaszból körülbelül 2,4 kilométer új aszfaltút jut városunkra a település felsővárosi részén.

A munkálatok végéig már nincs sok hátra, Érolasziban még egy réteget raknak le a következő hetekben, illetve Székelyhídon az út széleit kell rendbe tenni, majd az útjelzések felfestése zárja a folyamatot.

SZ. M.

A felsővárosra vezető dombot régebben macskakő borította

Tájékoztató az Ér Tv adásainak eltűnéséről

Az Érmellék médiacsoportjának adásai nem csupán az interneten, hanem a televízióban is nyomon követhetőek voltak néhány hónappal ezelőttig a Briximp kábelszolgáltató és az Ér Tv 2014 óta tartó együttműködésének köszönhetően, amikor is a Digi (RCS&RDS) felvásárolta a szolgáltatót, és megszüntette az adásokat.

Románia vezető tévé-és internetszolgáltatója, a Digi (RCS&RDS) idén tavasszal vásárolta fel a Briximpet, azonban az Ér hangja médiacsoportot és annak képviselőit egyikük sem értesítette hivatalos formában a döntésükről, amelynek velejárójaként megszünt az Ér Tv adásainak sugárzása.

Sajnos, a hivatalos értesítés kiküldése nélkül, amint azt Aszalós Timea, az Ér Hangja Egyesület elnöke elmondta, még azt sem lehet pontosan tudni, hogy mikortól nem sugározzák az Ér Tv adásait az említett településeken, az viszont egyértelmű, hogy a felvásárló mamutcégnak nem áll érdekében – mivel semmiféle hasznot nem nyerhet belőle –, hogy vetítse az adásokat. Az egyesület elnöke azt is hozzátette az elmondottakhoz, hogy a Diginél elküldött hivatalos levelükre, és az ebben megfogalmazott kérdéseikre sem kaptak választ, ami nem is annyira meglepő, ha figyelembe vesszük, hogy a mamutszolgáltató azzal kapcsolatban sem hajlandó kommunikálni, hogy mi az oka annak, hogy az egyik legnézettebb magyar kereskedelmi csatornát, a TV2-t, valamint az ugyanazon vállalatcsoporthoz tartozó Prime Tv-t és a Mozi+ csatornákat is kivették a romániai csomagjukból.

A Briximp kábelszolgáltatónak köszönhetően a péntek esténi internetes elérhetőség mellett, minden kedden este 20 órától várta nézőit új adással az Ér Tv a televízióban is. A Briximp a következő településeken sugározta az adást: a bihari műsorszóró állomás révén Asszonyvásárára, Biharon, Biharvajdán, Csokalyon, Éradonyban, Érkeserűben, Érköbölküton, Érkörtvélyesen, Érolasziban, Érsemjénben, Értarcsán, Biharfőlegyházán, Gálospetriben, Hegyközkovácsiban, Hegyközszenmiklóson, Jákóhodoson, Jankafalván, Kiskerekiben, Kügypusztán, a biharfőlegyházi Újtelepen (Mihai Bravu), Nagykágyán, Nyüveden, Paptamasiban, Pelbáthidán, Hegyközszenmiklón, Szentjóbbon és Érvasadon, az érmihályfalvi műsorszórón pedig Albison, Érbogozslón, Érselénden, Szalacson, Ottományban és Érkenézben.

ÉR HANGJA

Ön is az ingyenesen terjesztett Ér hangja havilap rendszeres olvasója? Esetleg az Ér Tv nézője vagy a Rádió Ér hallgatója?

Ha fontosnak, értékesnek tartja munkánkat, támogassa Ön is az Ér Hangja Egyesület nonprofit tevékenységét bármilyen összegű felajánlással, hogy továbbra is felkereshessünk és megismertessünk Önnel érdekes helyeket, személyeket, foglalkozásokat, hogy értékeket menthessünk, hogy a fiatalok látókörét bővíthessük nemzetközi ifjúsági programjainkon keresztül, és hogy segítse mottónkat: tájékoztatás és folyamatoság. Felajánlását küldje a RO58 CECE BH35 30RO N066 7728-as bankszámlaszámra vagy további tájékoztatásért keresse egyesületünket a www.erhangja.ro honlapon és az erhangja1@gmail.com e-mail-címen! Adni jó!

Karate- és íjásztábor: egy hét „üres tenyérrel” és teli tegezzel

Több csoportban végezték a különböző gyakorlatokat a karatésok

A lövés előtti bátorítás, de a nyilak összeszedése is közös feladat

Körülbelül harminc kisebb-nagyobb sportoló fiatal vett részt a Phoenix Sportegyesület szokásos nyári karate- és íjásztáborában, amelyet a hegyközszentmiklósi strandon rendeztek július 30-a és augusztus 4-e között.

A csapatépítő tábor tizenhatodik születésnapját ünnepelte és a tagok tudták, hogyan kell megadni a módját a bulinak: edzéssel. Nagyon sok és kemény edzéssel. Reggelente futottak a sportolók, délelőtt általában önvédelmi edzés várta őket, délután pedig technikai edzés foglalta le. Mikor nem edzettek,

különböző versenyeken vettek részt, mint például vízbeugró vetélkedő, ahol különleges figurákkal kellett a medencébe landolni, a dartsverseny vagy a dobj-egy-diót-bele-az-üvegbe-a-lábujjaiddal verseny, aminek a neve szerintem eleget mond.

Olvasókban felmerülhet a kérdés: tizenhat éve minden nyáron megszervezik ezt a táborot csak azért, hogy egy héttig edzhessenek a melegben, sátrakban szoronghassanak és egynek minden reggel pástétomos kenyeret? Minek? Először is, a pástétomos kenyér íze ki-

bíráható egy héttig. Másodszor, a tábor lényege a csapattagok közti kötelék erősítése, hogy a hatéves tanuljon egy keveset a húszévestől, és fordítva. Mindenki foglalkozik mindenkivel. Ha egy ember rosszul van, mindenki abbahagyja, amit csinál, és segít neki. Segítünk fát hordani, krumplit pucolni, takarítani és ha kell a legnagyobb viharban is szétzújunk, hogy felhúzhassuk a ponyvákat mások sátrára. Meg lehet csinálni? Akármennyire nehéz is, mi mindent beleadunk és csapat módjára megtesszük.

Véleményem szerint ez a tábor is olyan jó volt mint a többi. Rengeteg mindent tanulunk táborozás alatt és ezért hálás vagyok annyira Guba József mesternek, aki rugdosott és nem engedte, hogy feladjam, mint az összes csapattagnak, akik segítettek eddigi utamon. Egyáltalán nem kételkedem abban, hogy egymás mellett leszünk majd, és felszednek a padlókról, amiket megfejelek. Mert ők nem a csapatom. Ők a családom. Hajrá Phoenix!

BENSICZ ÁDÁM

„Miért élnénk, ha nem egy álomért?”

A művészeti alkotótábor résztvevői összetett élményekkel gazdagodtak

Mindig is szerettem a Csorján Melitta által szervezett művészeti alkotótáborokat, még ha csak rövid időre is tudtam bepillantani azokba. Magával ragadott a gyerekek önfeléd, már-már idilli békecsendje, az alkotási láza. Ez volt az a tábor, ahol nem volt az iskolai „kell”, mégis mindenki önmagát túlszárnyalva dolgozott, megfeszülten figyelt, festett, rajzolt, nemezelt vagy selyembe álmodott színeket. Az ember csak kapkodta a fejét, hogyan is kerültek a diófára a papírdarvak, hova trappol időutazóként egy lovasszekér tele gyerekekkel, vagy mit fejeznek ki tanítványaim kézzel-lábbal mutogató kontúrjai az óriásplakáton. Minden szülő, kíváncsiskodó megnézhetette a tábor végén a megszületett alkotásokat a múzeum egyik termében, vagy a kezdetekben a városi színház épületének előcsarnokában, mert mindig is volt közös tárlata a kis művészeknek, de az igazi élmény szerintem nem a műalkotások „megtekintése” volt, hanem a közös alkotásnak, a méhkasszerű zsongásnak a részévé válni ezekben a táborokban, aminek Melitta találóan adta épp a Méhike nevet.

Gyermekáldás miatti éves szünet után a tábor tizenegyedik alkalommal húzta fel a vitorláit. Másodjára szervezték Gyermek Jézus Szabadidő- és Sportközpontban, azaz a székelyhídi strandon.

Besegítő szervezőként személyesen is része lehettem a tábor nyüzsgő életének. Sok év alatt kikristályosodott egy napirend, illetve táborrend: mindig jókedvű tornával indul a nap, ezt követi a csoportbontás, ami csak annyit jelent, hogy mindenki mással kezd, azután előbb-utóbb minden tevékenység

Papírra nyomott foltok és vonalak mutatták a fantázia útját

mindenkinél sorra kerül. A tevékenységek a különböző művészi és kézműves technikák megismerését és elsajátítását jelentik.

A délelőtt inkább a művészet, idén Kormos Áron debreceni angol szakos tanár vezetésével az impresszionista festési stílust próbálták ki a gyerekek igazi festők módjára a réten tájképet festve, a kollázstechnikát Csorján Melitta mutatta be. A gyerekek kortárs alkotók portréit meglepetésszerűen alkották újjá. A nagyobbakkal szintén Melitta óriásgraffitit készített az összetartozás jegyében. Szász Zsuzsa keramikus és Nádasi Évi bábszínházi műhelyvezető, jelmezvarró idén maszkkészítést tanított a gyerekeknek, amit száradás után akrillal ki is festhettek. Szabó Erzső nemezművész színes gyapjúval indította be a gyerekek fantáziáját, tölle a nemezelés fortélyait lehetett „ellopni” a gyapjúszálak türelmes alakításával, esetleg öt órán át tartó (!) tömörítésével. Többen erre is kaphatók voltak! A gyapjúnak egy másik felhasználásával is találkozhattak a gyerekek, a sárospataki waldorfos oktatók, Bornemissza

Panni tanító- és Aranyosi Kata óvónő irányításával csak a szálakat hajlítva, tekerve lenge gyapjúanyagokat formáztak ebből a sokoldalú anyagból. Ugyancsak Pannival eperkemanót is lehetett varrni, ami a Waldolf-babák varrsmódja szerint csak természetes anyagból készülhetett: gyapjúból, pamutból.

Ebéd után csendes pihenő volt, amiben helyet kaphatott a fürdés Beregszászi Ferenc „fürdőmester”

felügyeletével, az alvás vagy a közös mesehallgatás a táborban minden évben megjelenő két mesetakaró borítása alatt. A mesehallgatás, mint Melitta elmondta, azért is fontos, hogy ne aludjon ki a gyerekek belső látása, ezért a meséket mindig beszélgetés, majd rajzolás követte.

A délután vagy a megkezdett munka folytatásával vagy újabb tevékenységgel zajlott. Lehetett musical- és rajzfilmdalokat tanulni Schaff Panni zenetanárnővel, egy angol nyelvű gyerekdalt dramatiszálni, bábozat és díszletet készíteni hozzá újrashasznosított anyagokból Ványa Blanka magyar szakos tanár, Kormos Áron és jómagam segítségével.

Melitta szavait idézve a tánc is alkotás, így idén a Debreceni Hajdú Néptánc Egyesület Hajkefe Társulatának néptáncosai, Pásztor Lajos és Ircsi irányításával a szatmári táncokból kaptak ízelítőt a gyerekek, akár a reggeli tornamozdulatokba csempészve, vagy a délutáni programban helyet kapva. A zárónapra is gondolva csángó kőrtáncokat is tanítottak nekünk.

A tábor végére műalkotások, kézműves remekkerültek a falakra, gerendákra, fejekre, csuklókra, el-

fogytak a nagymamák küldte finomságok, megérkeztek a szülők, támogatók, érdeklődő strandolók, és elkezdődött a hagyományá vált gálaműsor. A gyerekek a *Valahol Európában* és *A Pál utcai fiúk* musical változataiból énekeltek el egy-egy dalt, a bábjátékban szereplők énekeltek és táncolva kísérték megmutatták, mit tennének a részeg tengerésszel. A szülőket is megmozgató táncokhoz a zenét a debreceni Törköly zenekar húzta Bárdosi Ildikó és Molnár Miklós zenetanárok közreműködésével. A tábor megáldozója, Csorján Melitta köszönetet mondott mindenkinek, aki segítette a tábor létrejöttét, a szervező debreceni és helybeli művészeknek, pedagógusoknak, a székelyhídi önkormányzatnak, a Pro Székelyhíd Egyesületnek. Az öt napig tartó közös tervezgetések, megvalósítások, játékok, beszélgetések után elmondhatjuk, hogy kicsi és nagy megélhetett valamit abból az összetartozásból, amit *A Pál utcai fiúk*ban így fogalmaztak meg „Te meg én ugye soha szét nem szakadunk/Gyere mond, hogy a grund mi vagyunk!” (Dés László, Geszti Péter: *Mi vagyunk a grund!*)

JAGOS HELÉN

A Törköly zenekar céljai a névben rejlenek: jobbá tenni a hagyományok termőtalaját, és jókedvet hozni

Centenáriumi baráti nyelvtábor

Először tartottak román nyelvtábort gyerekek számára Székelyhídon a Gyermek Jézus Szabadidő- és Sportközpontban, augusztus második hetében. Az alapötlet a civil szférából érkezett, a Romániai Városok Szövetségétől, amely felhívta a figyelmet, hogy lehetőség van hivatalos kapcsolatfelvételre romániai és moldovai városok között.

Ennek folytán idén februárban megismerkedett a Moldovai Köztársaság déli részén található Cimișlia város és Székelyhid polgármestere, így önkormányzataik a tábori szervezésben nyomban összekapcsolódtak. Az egyhetes program célként tűzte ki a közös fejlődést, a román nyelvi párbeszéd fenntartását, fejlesztését a cimișliai és a székelyhídi gyerekek között. A táborba 12–14 éves gyerekek jelentkeztek, így városunkból tizenhat iskolás, míg a Moldovai Köztár-

saságból tíz gyerek érkezett, utóbbiakat két felvigyázó tanárunk is elkísérte erre a kihívásokkal teli tanulmányi útra. Ugyanígy a székelyhídi gyerekeket is két tanárunk segítette a táborban. A mindennapos nyelvi programok mellett a táborozók megismerkedhettek, összebarátkozhattak egymással, hiszen számos szabadidős tevékenységben vettek részt együtt.

A nyelvtábor egyik napja különleges élményt tartogatott a táborozók számára: egy napos kirándulást tehettek Bihar megye központjába, Nagyváradra. Ez alkalomból Pásztor Sándor, a Bihar Megyei Tanács elnöke fogadta az ifjú látogatókat a tanács épületének dísztermében, és köszöntő beszéde után kisebb figyelemmel ajándékozta meg az őket. A megyei tanács elnöke elmondta, a tábor fontosságát abban látja, hogy a gyerekek

A tábor vezető négy felnőtt közösen alakította a formális és nem formális programokat

szembesülnek azzal, hogy nyelvi korlátaik nemzetiességük ellenére, de öröme is barátosságuknak semmi akadály. ÉR HANGJA

Remek hangulatú, élménydús focitábor

Alaposan átmozgató ötnapos focitáborba jelentkezett közel harminc gyermek összesen Székelyhídról, illetve a Hajdú-Bihar megyei Esztárból és Konyárról. A július utolsó hetében a Gyermek Jézus Szabadidő és Sportközpontba időzített napi edzéseken kívül a programok között szerepelt játékos kvízvetélkedő, főként labdarúgásról és egyéb sportokról szóló kérdésekkel, illetve nem maradt el a szabadtéri szalonna- vagy kolbászsütés és a strandolás sem.

Ahogy arról Juhász György, az ifik edzője lapunknak beszámolt, a székelyhídi tábor a Gyermelyen szokásos hasonló esemény mintájára szervezték meg, ahol eddig már kilenc alkalommal jelen voltak. Idén a közép-magyarországi településen pályafelújítás miatt elmaradt a nyári program. Juhász hozzátette, sajnos gyerekcsoportról még nem beszélhetünk a városban, teljesen amatőr szinten évi öt barátságos meccsel jelentkeznek és hetente két edzésük van. Ettől függetlenül a kemény

edzőprogramot nagyon komolyan vette minden gyerek. A Magyarországról érkezett gyerekek edzője, Nagy Bence is megerősítette a székelyhídi vezető által említett célokat, miszerint a tábor legfontosabb része a jó hangulat, az ismerkedés, az együtt játszás öröme, a kapcsolatépítés, amit a közös remények szerint sikerül ápolni a jövőben.

A tábor fő látványossága a hajdúhadházi László Gyula labdazsonglőr, Guinness-rekorder előadása volt, amely hosszú percekre kötötte le a gyerekek figyelmét. Mint a meghívott elmondta, szerinte nagy előnye a műfajnak, hogy nem igényel túl sok edzést, és szabadon szárnyalhat a fantázia, az emberi test pedig végtelen variációt enged a labdával történő játékra.

A focitábor beteljesítette célját: végig remek hangulatban zajlott, hiszen új barátságokkal és új élményekkel gazdagodhattak a gyerekek, a szervezők pedig abban bíznak, hogy jövőre ismét találkozhatnak a résztvevőkkel és továbbfejleszthetik, gyarapíthatják a most kialakult kis közösséget. A rendezvény megszervezését a székelyhídi polgármesteri hivatal és helyi tanács támogatta.

ÉR HANGJA

Párbajtőrt rántottak a vívótáborban

Első alkalommal szervezett vívótábort Székelyhídon Rupárcsics Judit Csilla vívóedző a város önkormányzata és a Petőfi Sándor Elméleti Líceum segítségével július harmadik hétvégéjén. A többszörös román nemzeti bajnok töröző 2016 ősze óta tanít vívni gyerekeket heti két alkalommal, ezen a nyáron pedig úgy döntött, legalább egy hétvégére felállítja őket a számítógépek előtt. A közel két év alatt számos gyerek megfordult az egyelőre képzeletbeli páston, a jelenlegi állandó csapat tíz székelyhídi gyereket számlál, hozzájuk csatlakozott egy-két városunkban nyaraló vívóújonc is.

Az eredeti elképzelés szerint háziverseny lett volna a hétvége fő célja, de a meghívott magyarországi és hazai vívóklubok végül különböző okokból lefújták a közös hétvégét. A táborban így a székelyhídi tanítványok vettek részt, kezdőktől egész a haladó tehetségekig, egymással mérkőzve. A csapatszellemet jól tükrözte, hogy bár párbajtőrrel a kézben kihívást jelentettek egymás számára a gyerekek, az asszók között viszont segítőkészen öltöztették egymást a kellő sportviseletbe.

A tábori program napi két edzést jelentett, amelyik játékos készségfejlesztést és vívástechnikát egyaránt magukba foglaltak. A gyerekek ugrókötelezés útján megtanulták, mi az a tempó és mi a szerepe a vívásban. Fejlesztették kéz- és lábkoordinációjukat és reflexeiket egyszerű pénzérmék segítségével. A legtöbb izgalmat természetesen az asszók hozták, amelyek-

ben a találatjelző szerkezet sípolással nyugtázta a sikeres találatokat, nem úgy mint az egyszerű szűrőpárna, amelyet a találatok pontosságának, gyorsaságának gyakorlására kell támaszkodni.

Rupárcsics Csilla hosszú távú célja edzőként e nemes sport meghonosítása Székelyhídon, az, hogy a most szívvel-lélekkel párbajtőröző gyerekek erős első vívógenerációt képezve követhető példaként álljanak a kisebbek előtt, és hogy gyökeret verjen e zsenge hajtás.

BÍRÓ ORSOLYA

Újra sikerrel „vették a kanyart”

Nemcsak helyi gyerekek, de a magyarországi testvértelepülés, Létavértes ifjú kerékpárosai is városunkban töltötték az időt a másodsorra megszervezett biciklitábor alkalmából augusztus 13-17. között.

A tábor résztvevői a 9–14 éves korosztály képviselői voltak, akik saját biciklijükkel, illetve láthatósági és védőfelszereléseikkel érkeztek a programra, összesen tizenkilencen. A tavaly debütáló program sikerrel zárult 2017-ben, érezhető volt az igény a gyerekek és szülők részéről is a folytatásra. Több korosztályból nagyon sok gyerek közlekedik az izomerővel hajtott kétkerekűn, legyen szó iskolába járásról, szabadidős kikapcsolódásról, játékról. A szervezőknek pedig fontos, hogy ezek a gyerekek tudják, mi az, amit ők, és mi az amit mások kell megtegyenek a biciklisták biztonságáért. Ez az arány pedig egyértelműen arra billent, hogy a kerékpárosok tehetnek a legtöbbet a saját biztonságukért. Ennek felfedezése érdekében több oktató kisfilmet, videót is megnéztek együtt, majd közös beszélgetésben dolgozták fel a látottakat a gyerekek Fekete Katalin és Lencar Péter táborvezetők segítségével. Így olyan alapvető tudni- és tennivalók váltak világossá, hogy melyik úti jelzőtábla mit jelent, mi a helyzet a keskeny biciklitúton, mi a teendő, ha nincs kerékpárosoknak fenntartott sáv, és hogyan közlekedhetnek a gyerekek, gondoskodva saját biztonságukról a forgalomban.

Így a résztvevők számos olyan alapvető közlekedési szabályt és egyéb hasznos biciklizési trükköt, tanácsot sajátíthattak el, mely a későbbiekben nagy segítségükre lehet abban, hogy minél biztonságosabban és felelős módon használhassák kerékpárjaikat akár közúton, akár kisebb városi, falusi távok megtételében is.

A gyerekek élesben, terepen is kipróbálhatták, hogyan is kell szabályosan közlekedni, ha autótúton haladnak. Az öt nap folyamán ugyanis közel hetven kilométert tett meg a tábori csapat közutakon három különböző túra formájában. Először Székelyhid–Hegyközszentmiklós–Székelyhid volt az útvonal, a visszaút előtt beiktatott limonádés pihenővel. A következő napi úti cél ugyancsak Hegyközszentmiklós volt, de most már Nagyággya irányából megközelítve. Harmadik alkalommal pedig meg sem álltak a kétkerekűek Szentjobbig, ahol nemcsak a falut ismerték meg, hanem a Szent Jobb (Szent István király mumifikálódott jobb kézfeje – szerk. megj.) történetét is meghallgatták. Természetesen nem volt hiány szabadidős tevékenységekből sem, hiszen nem csak tanulni érkeztek Székelyhídra a gyerekek, hanem egész héten szabadon strandolhattak, de a szalonna- vagy mályvacukorsütés is jó mókának bizonyult.

A zárónapon, vagyis pénteken ügyességi versennyel zárult a biciklis tábor. A gyerekek kerékpáros ügyességüket mérhették össze, miközben alkalmazhatták a táborban elsajátított tennivalókat. A legügyesebb fiúk és lányok kupákat kaptak eredményeikért. A közös ebéd után minden ügyes táborozót emléklappal és bögrével jutalmaztak a szervezők.

ÉR HANGJA

Király

A király egy óriási ebédelőben, kedvenc tartózkodási helyén, éppen könyökig kotorászott egy pirult malac belsejében. Eldöntötte, hogy az egészet fölfalja. Odaintett magának még egy dézsa méretű kupa bort, hátrasímitotta mindig fénylő haját, és nyakalt. Körülnézett a teremben, káröröm ült ki deres borostás, ráncos kőarcára.

Jól megbeszélte a kintiekkel a teendőt, nem lehet félreérteni. Vendégei azt képzelhették, hogy békületes lakomán vesznek részt, még a fegyverüket sem vétette el, de a kint várakozó mesterlövészeknek meghagyta, hogy íjaikkal egy emberként, és egyszerre lőjék le az első kilépet.

Tudta ő, kitől akar leginkább megszabadulni. Azt ugyan nem mondta, hogy a többieknek is hasonló sorsot szánt, de a különítmény parancsnoka már a gondolataiban is olvasott.

Nagyon nagy falat egy malac, és a falra imbolygott árnyékképek is megfekszik az ember gyomrára. Ivott egy liternyi kortyocskát bort, vállára vette láncos buzogányát, és elindult levegőzni. Messze még a reggel, egy királynak nemcsak a malackát kell még megenni. Itt a széthúzóknak fogognak széthullani, gondolta kissé zavarosan agyában, és kilépett a Holdtól is alig megvilágított, sötét várudvarra. „De szépen fűtül a szél, és milyen egyszerre”, szólt utolsó irányított gondolata, majd a számtalan új által repített nyilvessző, nyekkenésre sem adott lehetőséget. Lepuffant a földre, térdből rugózott még kettőt-hármat. Átfutott fejében, hogy öccsének bátyja is odabent üldögél, és ebben a nagyon nem szokványos helyzetben világosult meg benne, hogy valójában az az alak az ő bátyja is, akinek ugyan levágta a fejét, de a küldöttek nem tértek vissza, tehát a műtét nem biztos, hogy sikerült.

A parancsnok URH-rádiókon – a XII. században már természetesen léteztek – körbesuttogta:

– Szép volt, fiúk! Bodri! – fordult kutyája irányába.

– Igenis, főnök!

– Helyszíni szemle!

A kutya rohant, körbesimatolta, szaglászta a feliséget, és orrát befogva fintorgott.

– Möghótt.

– Ez természetes, Bodri.

– A király hótt mög.

– Nézd, fiam, Bodri! Azért, mert a XII. században vagyunk, nem feltétlen szükséges áttájszólást színlelned, és a hülye vicceidet is hagyd, légy szíves!

– Főnök, ez tényleg kinyúlt. Itt állok, látom, a kulcs sincs nála. Beadta.

A lesállásokat eluralta a csend megnémult változata, majd a főnök mínusz két Hertz frekvenciájú hangerővel odaszólt Nedőfmadagba mesterlövésznek.

– Biztosíts, lemegyek!

– Főnök, biztosítom, hogy lemehet.

– Rendben, akkor már indulok is.

Lelépdelt, körüljárálta a nem egyenletes hanyattfekvő testet, megtapogatta saját nyakát. Rövid időre megnyugodott, még ott volt a feje.

„Na, most mit csinálunk, ez azért mégis egy király, és ami keservebb, egyszer ki fog virradni” – gondolta.

– A mi nagy urunk möghótt, akarom mondani, tényleg kulcsalanná vált. Javasolom, mindenki rejtőzzön jobban fedezékébe. Nedőfmadagba, felmegyek, kérlek, biztosíts!

– Főnök, biztosítom, hogy feljöhök.

– Rendben.

A főnök felment és azon gondolkodott, hogy mit kellene csinálni. Rájött, ha valaki kilépett az épületből, azt le kell nyilazni. És mi van, ha mégsem? A parancs kiadója már egységét veszítette, s tán még a parancs is megszűnt ezáltal... Egybenyak-hosszúélet nevű kiképzőjének szavai jutottak eszébe, „veszett helyzet nincs, mindig ki kell mászni a csávából, és óvatosan úgy alakítani a dolgokat, hogy ha nagy marhaságot csináltál is, hős lehess”. A főnök nem nagyon akart hős lenni, mert a kiképzőjét vastag nyakánál fogva egy diófa kiálló ágának letörésére buzdították, ám a kötél és az ág is erősebbnek bizonyultak.

Mi lehet odabent, töprengett már mindenki, mert a legutolsó mesterlövész sem élt hátrányos körülmények között.

A teremben addig folyt az eszem-iszom, dínom-dánom, amíg Kiazazaki szintén levegőzni szeretett volna, ám ajtónyitáskor fémes, a páncélvért jellegzetes hangjának koppanása nem engedte ki. Hogy, hogy nem, mindenki azonnal rájött a történetekre, és a csend megnémult. Finnyás volt, nem szerette sem a bolhára zsugorodást, amikor a tényérok aljára kocsonyásodott zsirt sem látta alulról, sem azt, amikor úgy érzi, szétpukkad. Az az illúli csámcsogós, szöröcsögös, ordibálás nélküli hangulat gömbölyítette legkedvesebb méretűre. A csend főbiás és pánikbeteg volt. Hogy mitől retteg jobban, a kicsisétől, nagyságtól vagy mástól, már elfelejtette, de most remegett.

A szoborra átigazolt uraságok egyike, Sörte Sörén, végighúzta felkarját bajszán és szakállán, amitől elvisította magát. Az említett vitéz kirántotta kardját és kettéhasította a csendet. Mint munkahelyi baleset, a vele szemben ülő Éles Kétes is kettéesett.

Ekkor kezdődött a csihi-puhi, kardok, török, láncos és lánc nélküli buzogányok formájában. Sokan elvesztették a fejüket, mások egységből kétségbe estek. Úgy nézett ki, senki nem éli túl. Erre nagyon rájátszottak az undok fátylók, akik összebészélhettek, mert a lobogásukkal mintegy illuzórikusan megsokszorozták a harcoló felek számát, akik csupán tyúkólakban balzsamozott életüket szerették volna megmenteni.

Sörte Sörén végül nem bírta tovább, látta, hogy mindenki kifeküdt a bulin, ezért megevett és megivott mindent, majd nekiindult levegőzni.

Az ajtóval arrébb vasalta a páncélos földön heverőt. Szívott egy nagyot a levegőből, és mert a fülei remekül működtek, kezére nőtt pajzsával kivédte a szélfüttyülést mimelő nyilakat.

– Abbahagyni! Bent már senki sincs, úgy látom, korábban valaki itt is megszűnt az élők közül reggel kelő szakmából. Ki itt a parancsnok?

– Jelentem, én vagyok – brummogta a főmesterlövész –, mi pusztán parancsot teljesítettünk. Valami trónbitorlót trombitáltak, s az urunk, aki ott lenn... Meghalt a király... sajnos nem tudom folytatni a mondatot. Pár órával ezelőtt célparancsot adott nekünk, mi végre is hajtottuk.

– Megöltétek urakat, sápadt rusnyaságok? Mi is a neve? Úgy értem, mi is volt a neve?

– Nagy jó uram, bent öccse és annak bátyja is vele dorbézolt ünnepi lakomáján. Ez utóbbtól félt, azt hiszem Sörte Sörének hívták, a kisebbiket pedig Sörte Kissörnek.

– Jé, nem is tudtam, hogy az az alak az öccse volt... Ez meg akkor itt a trónbitorló, hiszen csak másodszületett lehetett. Katonák, íjászok, mesterlövészek, hallani szeretném!

– Meghalt a király, éljen a király! Sörte Sörén! – harsogták kórusban. Közben egy strázsza bokapáncélzata nyikorodult fordulás közben. A hajnal is pukkadásra itta magát. A dombon túlról hasadás hangja hallatszott. A vár harcosai még éberalvásprogramjuk utolsó felét dümnyögték, aztán fölvágtatott az ég a nap. Király helyett megint volt király, és ez olyan megnyugtató érzés, amitől mindenki leitta magát. Érthető, nem?

ID. BOÉR PÉTER PÁL

Könyörgés

Éveket az életnek,
Értelmet a létednek,
Koronát az ágaknak,
Gyümölcsöt a munkádnak,
Add meg, Istenem!

Anyákat az árváknak,
Fénysugárt a vakoknak,
Fenyőerdőt hegyeknek,
Érzelmet az élőknek,
Add meg, Istenem!

Az útnak köveket,
A vizeknek medreket,
A sodrásnak árakat,
A magányosnak társakat,
Add meg, Istenem!

Otthonoknak békességet,
A lányoknak ékességet,
Szépséget a rútaknak,
Bőséget a talajnak,
Add meg, Istenem!

A mezőknek zöldekét,
A kalásznak szemeket,
Szárazságra nedvességet,
Decemberben hópihéket,
Add meg, Istenem!

Tornyokat a templomoknak,
Iskolákat a falvaknak,
Túlélést a fuldoklóknak,
Temetőt a halottaknak,
Add meg, Istenem!

Biztosítsd a természetnek,
Az emberiség jövőjének:
A levegő tisztaságát,
Gyermekeik okosságát!

Mire mindezt megadod,
Erősséged bebizonyítod,
Ezzel könyörgésem megszüntetem,
Remélem, életpályám befejezem.
Úgy legyen!

2004. szeptember

NÉMET ANDREA

Feszült helyzet

Géza csuprában rotyogott valami, Tibi már ismerte a járást. A tea főtt egy kerámiaedényben, ami merülőforraló-átalakítás, egyben újítás és szépités, esztétikum és minden.

Géza ide-oda mászkált, az emberek is, mert nagyon közeledett az ebédszünet. Ezt itt uzsonnaszünetnek kell értelmezni, ami húsz percig tartott.

Tibi odanyúlt a kiálló, hosszú kanálnyelhez.

– Te, én megkavarom.

– Nem kell – vágta oda foghegyről Géza.

– Miért? Én inkább mégis megkeverem.

– Ne kavard már annyit, mert felborítod!

– Majd óvatosan csinálom.

– Áram van benne.

– Micsoda?

– Áram.

– Ja, mennyi? Húsz volt?

– Nem, háromszáznyolcvan.

Tibi meghökkent, mert az újbegyével alig pár milliméterre bökdösött a kanálnyelvtől. Megállította lendületet, és visszahúzta a kezét. Hogyan siklott oldalt? Azt már nem tudja, de elkerülte a találkozást.

– Háromszáznyolcvan?

– Annyi. Tudod, ez ipari áram, a beletett két fémlemezbe egyből beözönlik. Láthatod, amint bedugom a konnektorba, azonnal ro-

tyog a lé.

– Igen, ezt megfigyeltem. Nagyon praktikus, nem kell várni.

Géza átnyúlt az edényke fölött, rögtön a kanál mellett, a keze majdnem belelógott a fővő folyadékba, és kihúzta a banándugót.

– Most már, ha akarod, kavargathatsz is.

– De erre emberek is szoktak járni, nem?

– De. Szóltál valakinek, hogy ez itt tele van voltokkal?

– Miért szóltam volna?

– Mi van, ha valaki másnak is eszébe jut megkavarni, mint nekem az előbb?

– Hónapok óta ebben a műhelyben dolgozom, ilyesmi még sosem fordult elő. Őszintén csodálom a túlbujánzó fantáziádat, amúgy meg süssük meg már ezt a darab húst itt.

Tibi hátrált. Ha a főzőben vagy négyszáz voltnyi feszültség stresszelte magát, mi lehet azon a kidobott rezsónak látszó tárgyon?

– Itt majd kapargathatsz nyugodtan, ez egy ócska rezsó. Tudod, a spirálhuzalok felmelegítenek mindent.

– És ez is ipari áramról megy?

– Nem, van kétszázhuszas is.

– Te Géza, hol tartod a ruhásszekrényedet?

Tibi naponta bejárt, még sosem keverte meg a teát, de mindig fogyasztotta, és neki úgy

tűnt, hogy egyre kevesebben dolgoznak abban a műhelyben. Behunyt szemmel roppant horrorba illőt vizionált.

– Nincsen szekrényem. Ott hátul, abban a szoros részben a fal mögött, egy vállfára teszek mindent reggelente. Amikor – nem ritkán – lelépsz, és hogy észre ne vegyék, ahol dolgozol, nem ott hagyod a holmidat, hanem idehozod hozzám, azokat is. Tehát a te köpenyed is ott tárolom.

Tibi behunyt szeme előtt, akár egy képernyőn, előbb a vállfa két tartóága kókad meg, porladt el és hullott alá, majd a kampó olyan lett, mintha kénsavba mártották volna egymás után százszor. Semmi nem maradt belőle.

– Megyek, megnézem a vállfádat.

– Nem kell.

– De én nagyon szeretném.

Géza, tőle szokatlan határozottsággal, mondhatni utasította:

– Ne tedd!

Mi lehet ott? Vajon hány néhai teát kavará a férj el egy vállfa mögé? Szaglászott, szimatolt. – Ennyire ízlik a sült illata? Te inkább teafügő vagy, ha jól tudom.

Géza háta mögött Tibi orvul berontott a lerekesztett részbe, ahol a sötétség ránehezedett. Közben kebelbarátja valószínűleg felfogta,

hogy munkavédelmi hanyagságot akar a nyakába varrni – persze csak úgy privátban –, ezért belépett, és a háta mögött hihetetlen színészi teljesítménnyel cincogott kettőt.

Tibi megfordult, Géza leguggolt, így nem láthatta. Előbbi kilépett, közben Géza hátrálva, a soha szét nem porladt, igazi vastragacs vállfája mellé lapult.

– Látom, egerek is mászkálnak itt, de hová lett ez a pacák? Nem nyúlok semmihez, mert még sült ember lesz belőlem. Nem véletlenül találták ki az emberiség szót, de vajon ezen kívül még mi más, és egyáltalán, ki gyújtotta fel a többi?

Megvakarta a fejét, visszalépett, szemei még mindig nem szokták meg a töksötétet. Betapogatott, valóban ott volt egy lelógó zakó. Ekkor, Géza szemét meresztve, két karját széttárva, „húúúú”-t kiáltott szinte közvetlenül közelről a képébe.

Tibi megroggyott, Géza rászámolt, hónaljra ragadta és leültette.

– Együnk! A teám és sültem majd magadhoz térít. Amúgy meg rajtad kívül itt senki nem szokott kotorászni, tudják, hogy villanyszerelő vagyok, és azt is, hogy mindenben, ami ezen az asztalon van, elméletileg és nagyon sokszor gyakorlatilag is áram kering.

ID. BOÉR PÉTER PÁL

Jól sikerült családi nap Csokalyon

Művészeteket, népi hagyományokat, és sok más foglalt magába a családi program

Színvonalas és sokszínű programmal várta az évről évre sikeres csokalyi Családi Nap a kikapcsolódni vágyó helyieket és a környékről érkezett kedves vendégeket július 15-én.

Egy ilyen rendezvény lebonyolítása sok-sok ember közös és önzetlen munkája. Mindenki hozzáteszi azt, amiben ő jó, amit ő fel tud ajánlani a közösségért, így az önkormányzat is felajánlotta mint anyagi, mint morális támogatását. Ebben az évben a tapasztalat ugyanazt mutatta, mint az elmúlt években is: a csokalyi közösség egységesen dolgozott azért, hogy megünnepelje a társadalom alappillért, a családot, és jó hangulatban ki tudjon szakadni a hétköznapi egyhangúságából. Hálás dolog velük dolgozni.

Már kora reggel várták a szervezők a szabadtűzön főzni vágyó, vetélkedő családokat, akik szép számban érkeztek a foci-pálya szélén árnyékot nyújtó fák alá. Mondani sem kell, hogy itt igazi gasztronómiai csodák születtek, amelyekből aztán kiadósan megebédelhetett a család, és még a tanító néniket is vendégül látták. Az itt született finomságokból a legjobbat a falu lelki eleségéért felelős két lelképásztor választotta ki.

A lelket és a szellemet is táplálták

A délelőtti lélekemelő, közösségformáló és nemzeti öntudatunkat megerősítő programjai az ünnepi istentisztelettel kezdődtek a református templomban. Tokár Sándor református lelkész hirdette az ígét a család fogalmköréről a szentírás tükrében. Az istentiszteletet Thurzó Sándor József brácsaművész játéka tette igazi kuriózummá. Ezután a falu és nemzetünk nagy szülőltjére, Fényes Elek statisztikusra emlékeztek meg a református templommal szemben található, a tudós emlékére állított szobornál a felemelő és tartalmas ünnepségen. Az ünnepi beszédek sorát Béres Csaba székelyhídi polgármester nyitotta, aki örömet fejezte ki, hogy újra a falu lakosainak körében lehet, beszámolt azokról a fejlesztésekről, melyek szép számban érintik Csokalyt is. Sikeresnek és ered-

ményesnek nevezte az eseményt, ahol a családok és a családi értékek megkapják a megérdemelt elismerést. Szabó Ödön Bihar megyei parlamenti képviselő felhívta a figyelmet világon nagy tévedéseire, melyek családunk jövőjét veszélyeztetik, miszerint időhiányra hivatkozva, mint fogalmazott, kiszervezzük a családból a feladatainkat. Úgy gondoljuk, hogy gyermekeink nevelése, öregjeink gondozása, kapcsolataink ápolása külső segítséget igényel, és fizetünk olyan dolgokért, melyek régen magától értetődő feladatok voltak egy családban. Erdődi Endre, a görögkatolikus tisztelendő atya intelmeiben történelmi generációnak nevezte a most élő magyarokat, kiknek nagy felelősség jutott. Hite szerint, ha egy fiatal pár között megvan a szeretet, az egyetértés, nem kérdés a gyermekvállalás, hanem Isten áldása, mellyel megörvendeztetni a családot és a nemzetet. Mindehhez bölcsességre van szükség, mely kizárólag Istentől adatik, nem tanulható, nem veleszületett. A felszólalók mindhárman méltatták és példaképként állították a hallgatóság elé Fényes Elek egész munkásságát, személyét, hagyatékát. Az ünnepséget Csomaközi Diana konferálta és a helyi Fényes Elek Általános Iskola diákjainak szavalata, valamint a szentjobbai huszárok jelenléte tette ünnepélyesebbé. A megemlékezés koszorúzással és a *Himnusz* eléneklésével zárult.

Nagyon fontos egy ilyen példakép gyermekeinknek, hisz bizonyítja nekik, hogy akarattal, kitartással, a jó ügyhöz való ragaszkodással, Isten segítségével a munka megtérül, az álom valóra válik, az ember élete értelmet nyer.

A délután a kikapcsolódás és a szórakozás

A gyerekeket kézműves sarok várta, ahol Domahidi Krisztina képzőművész irányítása mellett az agyaggal ismerkedtek, Nyíri Edith óvónénivel gyöngyöt fűztek, Juhász Imre festőművésszel üveget festettek, Szabó Ferenczel fát faragtak. Itt lecsendesedhettek, nagyokat beszélgethettek a gyerekek és felnőttek, a hangulat nagyon művészi sikerült.

A sportpályán zajlottak a focimeccsek Kozma Sándor székelyhídi testneveléstanár vezetésével, míg a gyerekeknek ügyességi versenyeket szervezett Bátor Szabolcs, a helyi iskola tornatanára. Aki ugyanitt téblábolt, találkozhatott Toldóékkaival, akik natúr erős ember bemutatót tartottak óriási sikerrel, és a Pusztai Farkasok Hagyományörző Íjászegyesület íjászaival, akik mindig színvonalas bemutatóval készülnek.

A mostanában már megszokott napi eső sem zavarta meg a rendezvényt, csupán egy kicsit átírta. Késő délután megkezdődtek a színpadi események. Felléptek különböző előadásokkal az iskola diákjai, akik már a tanév vége felé kérdezték, hogy mikor lesz a családi nap, mivel léphetnek akkor a színpadra? Idén nemcsak a tanító nénik és óvónénik segítettek a gyerekeket a nagy felkészülésben, hanem igazi művészek is. Elfogadta a tanító nénik felkérését Juhász Imre festőművész, akivel egy hétig minden délelőtt együtt festhettek, beszélgethettek, inspirálhatták egymást a gyerekek. Az itt született alkotásokból utcai kiállítás nyílt. Kolombán Andrea, a helyi református egyházközség kántornője szakmai vezetésével népdalkört alapítottak. Csorba Roland, az Enemy Dance Family koreográfusa is elfogadta a felkérést, és a hiphop világába vezette be a csokalyi diákokat. A sok munkát siker koronázta a színpadon. A gyerekeket Fórián Andrea, költő és humorista összeállítása követte, akinek nemrég verses kötete jelent meg. Színpadra lépett a Boros Ágota tanítónő által vezetett Csokalyi Fényes Néptáncsoport, akik szakmai vezetőjüktől, Forgács Zsombortól tanult sárközi ugrost táncoltak, szépséges sárközi viseletben. Felléptek a székelyhídi Zajgó Néptáncsoport apróságai, akik ügyességükkel mindenkit igazán lenyűgöztek. Ezután birtokba vették a színpadot a sztárok, Gergely Róbert énekes, Csocsész mulató előadó, és a Dreamers együttes, akiknek a koncertjére nagyon sokan eljöttek más településekről is. A családi napot retrópartival zárta.

BOROS ÁGOTA

Vakációs bibliahét Hegyközszentmiklóson

A gyerekek a táborban az árnyjáték módszerét is elsajátították

Nincs az a kicsi hely, ahová egy kalózhajó ne férne be, ha a Biblia tolmácsolásáról van szó

„Pénzt vagy örök életet!” – ezzel a címmel szervezték meg a július harmadik hetében a Vakációs bibliahetet a hegyközszentmiklósi iskolában. A rendezvény Királyhágómelléki Református Egyházkerület idei nyári gyermekmissziós heti programja alapján zajlott.

Az ember mindig keres valamit, már kicsi kortól keressük a barátokat, a játszótársakat, valami értéket. A gyermekeknek öt bibliai történetet mutattunk be, melyek valódi, igaz, örök értékekre hívják fel a figyelmüket. A bibliahéten a kerettörténetben a kalózok – Rótszakáll, Balkampó és Okoskalóz – keresték az igaz kincset. Naponta más-más szigeten kötöttek ki, és más dolgot találtak. Kronosz szigetén egy órát találtak és egy történetet (a szőlőmunkások példázatát) találtak a kincses ládában. A példa alapján a gyerekek megtanulták, hogy az Isten-

nel töltött idő értékes és fontos. A történetet árnyjáték segítségével mutattuk be a gyerekeknek.

Második nap Valentin szigetére érkeztek, ahol a kincses láda egy szívet és egy újabb történetet tartalmazott a templom megtisztításáról, hogy milyen fontos a szívünk megtisztítása is. Együtt mondtuk a napi aranymondást: „*az én házam az imádság háza*”. Szerdán a kalózok Karitás szigetére hajóztak, az özvegyasszony két fillérjének példázatát ismerték meg. Itt a szívből való adakozás szép példáját mutatta meg Jézus számunkra. Ugyancsak szép példa Albert Schweitzer Nobel-díjas tudós élete, aki az egész emberiségért munkálkodott, feleségével a teológia és zenei tanulmányok mellett kitanulta az orvos szakmát is, és Afrikában kórházat alapított, életét a tudományak

szentelte. Csütörtökön Mindenki szigetén kötöttek ki a kalózok. Az itteni kincses láda egy embercsoportot és az elveszett drachma történetét rejtette. Innen mindenki felismerhette, hogy a csoport minden egyes tagja egyformán értékes. Pénteken a kalózok a Királyok szigetén kötöttek ki és egy *Bibliára* lelték a Zákus esete mellett, aki, miután találkozott Jézussal, megtért és megváltozott. Ahogyan a kalózok is a hét folyamán nagy változásokon mennek keresztül, végül megismerik és felismerik Jézust. A végén a kalózok hívó kalózzokká lesznek, akiknek fő célja az lesz, hogy másokkal is megismertessék Krisztust, a Megváltót, mert csakis általa lehet örök életünk.

Minden nap áhitattal kezdődött, aztán bemutatták a nap példázatát, majd következett a kézimunkázás, amit a gyerekek mindig

nagy örömmel készítettek el és vittek haza. Volt játék, tánc, csapatverseny, mely során mindenki győztes volt. Naponta uzsonnával kedveskedtek a szülők, édesség, fagy, forró csoki süti és az elmaradhatatlan lángos. Vasárnap az istentisztelet végén a gyermekekkel rövid összefoglalót tartottunk a héten tanult értékekből, történetekből, énekekből, amit Fehér Renáta kántornő tanított. Köszönjük a gyerekeknek a részvételt, Árus Csongor László lelkésznek az áhítatokat, Kaszoni Mária gyógypedagógusnak, Tóth Tünde óvónőnek, Palásti Aletta tanárnőnek a segítségét. Hálát kell adjunk Istennek mert naponta több mint hetven volt a gyermekek létszáma, akik szívesen jöttek az alkalmakra. „*Mert ahol a te kincsed van, ott lesz a te szíved is.*” (Mt 6,21)

BÉRES ANGÉLA

Ha elindul a vonat...

Kovács Anna egykori áru- és jegypénztáros a székelyhídi vasútállomás virágkoráról és hanyatlásáról

Egyetemi éveim alatt rengeteget utaztam, és a mai napig szívesen ülök vonaton. Nekem ott mindig megvan az utazás varázsa, ami más járműhöz nem hasonlítható. Így van ezzel Kovács Anna egykori jegypénztáros is, aki – bár első vonatútja gyerekként édesapjával a nagyváradi kórházba vitte és munkaköréből kifolyólag harminc évig többnyire csak a jegypénztár ablakai mögül figyelte a tovasuhanó vonatokat – a mai napig szereti őket, az utazást és csak azt bánja, hogy soha nem jutott el a tengerpartra.

– **Hogyan emlékszik vissza gyerekkori éveire?**

– Csokalyi származású vagyok. Ott születtem és nevelkedtem tizenhárom éves koromig. Az én generációmmal kezdődött a változás. Mi voltunk az elsők, akik hét osztályt járhattak ki szülőfalunkban, hisz addig csak elemi iskola működött Csokalyon. Fantasztikus tanáraink voltak, akiket a mai napig felemlgetünk. A magyar tanárnőnk férje néprajzkutató volt. Tőle rengeteg népdalt tanultunk, amivel alaposan megtöltöttük a szellemi társzínnyánkat.

– **Gyerekként mit válaszolt volna arra a kérdésre, hogy mi leszel, ha nagy leszel?**

– A mi generációnk egy igen nehéz sorsú és életű generáció utódjaként, nem igazán mert nagy álmokat kergetni. Akkoriban egyikünk sem mert, még álmában sem arra gondolni, vágyani, hogy esetleg orvos vagy mérnök válhat majd belőle. Az én legnagyobb, dédelgett álmom a tanulás volt, a továbbtanulás lehetősége, ami meg is adatott és ezért nem győzők elég hálásnak lenni.

– **Csokaly után merre vitte tovább a tanulás rögs, ám annál kedvesebb útja?**

– Székelyhídon folytattam tovább a tanulmányaim, amit leginkább édesapámnak köszönhetek. Ő volt az, aki támogatott az álmomban, a továbbtanulásban. Édesanyám egyszerű paraszti észjárással az elején nem igazán értette, miért is akarok én annyira tanulni, miért nem megyek inkább férjhez, választom inkább az egyszerű falusi életet? Az akaratom és édesapám gyengéd, ám mégis erőteljes szava végül mégis meggyőzte és beleegyezett ő is, hogy Székelyhídon folytassam az iskoláim. A líceumot, ami akkoriban tizenegy osztályt jelentett 1966-ban fejeztem be. A szerencse vagy a sors megint mellettem állt, mert újabb továbbtanulási lehetőség került véletlenszerűen az utamba.

– **Miként szólt közbe a sors keze?**

– Véletlen került a kezembe egy *Fáklya* magazin, amiben felfigyeltem egy hirdetésre: a Kolozsvári Vasúti Iskolaközpontba a szakma iránt érdeklődő fiatalokat toboroznak. Néhány frissen végzett társammal kaptunk a lehetőségen, gyorsan kimentünk az állomásba érdeklődni, leadtuk a jelentkezéshez szükséges papírokat és belevágtunk, abba a tizenegy hónapba, ami teljesen megváltoztatta az életünk.

– **Miben állt ez a változás?**

– Az én esetemben ez elég sokrétű volt. Először is egy olyan szakma került a kezembe, amit teljes szívvel megszerettem. Másodszorban rengeteg befektetett munkával tökéletesítettem a román nyelvtudásomon. Harmadszorban pedig találkoztam egy fiúval, akivel majd később összefonódott a sorsom, a férjemmel.

– **Ez rengeteg változás egyszeriben, egy év leforgása alatt. Elsőként kezdjük a munkával: hogyan indult a pályája?**

– Amikor elkezdtem a vasutas tanulmányaim jegypénztárosi szakon, már ígérkezett kilátás munkahelyre is, hisz akkoriban a székelyhídi állomáson a nyugdíjazáshoz már igen közel álló kollégák dolgoztak. Közéjük kerültem be a tanfolyam elvégzése után a három hónapos gyakorlatom elvégzésére és a szárnyaik alatt kezdtem el a pályám. Belecsöppentem egy hihetetlenül jó

társaságba, akik minket, fiatalokat tanítottak, neveltek a mesterségre. Ezután nem sokkal egyik pillanatról a másikra tele lett az állomás fiatalokkal. A régi generáció kicserélődött és megint csak egy fantasztikus csapatba kerültem, akikkel szinte egyszerre ért majd véget a pályafutásunk és a helyi állomás virágkora is sajnos.

– **Milyen volt akkoriban a helyi állomás és környéke?**

– A székelyhídi állomás állandóan nyüzsgött az élettől, hisz naponta huszonnyolc-harminc személyvonat is áthaladt az állomáson. Rengeteg ember szállt át itt, hisz Székelyhíd egy vasúti csomópontnak számított a nagyobb városok Nagyvárad, Szatmár, Szilágyosomlyó, Nagybánya, Temesvár között. Az utasszállítás mellett virágkorát élte az áruszállítás is. A hazai nagyobb cégek, a terményfelvásárló szövetkezet (Baza), az állami gazdaság (Gostat), a gyümölcs- és zöldséglerakat (CLF), mind szerződésben álltak a vasúttal és jegypénztárosként mi az áru- és jegypénztárosi feladatokat is elláttuk. A csomagszállítás is virágzott. Az állomáson a tíz kilogrammnál nagyobb küldeményeket külön áruszállító vagonok vitték-hozták és postai vagonok is voltak, amik a kisebb küldeményeket jutatták el a címzettekhez. A 70-es évek közepén érte el ez a virágzó időszak a tetőpontját, amikor elkezdtek modernizálni az állomást. Új forgalomirányító központot építettek, ahonnan az új vezérlő asztal segítségével, már szinte gombnyomással működtettek mindent. Megépült a delta is, ami egy kisebb állomást, átkelő vasutat jelentett, amire az interzóna szénforgalom miatt volt a kezdetekben szükség, és ami lassanként az utasforgalom egy részét is átvette.

– **A tetőpontokat mindig hanyatlás szokta követni. Mikor következett ez be Székelyhídon?**

– A modernizálás magával hozta a hanyatlást is, ami kezdetekben csak belső körökben volt érezhető. A gombnyomásra működő vezérlés

Élő példa, hogy az egyenruha nem csak a férfiakat öltözteti

A nyugdíjas években Kovács Annának a család jelenti az élete középpontját

miatt, már nem volt annyi emberre szükség. Megkezdődtek a leépítések, ami a vasút esetében sosem teljes átbocsátást, hanem elhelyezéseket jelentett. Lassan kikoptak a régi tolatók, tolatómesterek, váltókezelők, a technikai fejlődés miatt már nem volt a munkájukra szükség. A külsőleg is érezhető hanyatlás a rendszerváltással következett be, 1989 után. A nagy vállalatok tönkrementek és velük együtt a helyi vasút is megkezdte lassú haldoklását. A jegypénztári forgalom is elkezd megcsappanni. Csökkent a havi kötelező munkaórák száma is. Kezdetben az éjszakai műszak tűnt el, majd lassanként a nappali műszak is lekezdett csökkenni, míg végül a kétezres évek elején bezárt a jegypénztár is. Ott, ahol valamikor harminc-egyven ember dolgozott, most egyetlen forgalmista látja el a napi feladatokat.

A mai napig nagyon szeretek vonattal utazni. Mostanában az ember mikor végigutazik a Székelyhíd–Nagyvárad vagy Székelyhíd–Szilágyosomlyó távon, szinte restelli kimondani, hogy egykor vasutas volt, annyira tönkrement, lepusztult itt minden. Ott, ahol egykor minden virágzott, most a gaz lep el mindent.

– **A munka mellett szó esett a magánéletéről is, egy véletlenszerű találkozásról, ami végérvényesen eldöntötte két ember sorsát...**

– Igen, ahogy már említettem, a férjem a vasutas iskolában ismertem meg. A találkozás és ismerkedés után újból szétváltak az útjaink, hisz ő szilágyosomlyói származású volt és a tanfolyam elvégzése után hazakerült gyakorlatra és ott is állt munkába. A vasútnál nagyon emberségesen igyekeztek megoldani a kihelyezéseket, mindenkit a lakhelyéhez lehető legközelebbi helyre neveztek ki.

Kezdetben, egyedülállóként a munkája mellett, több helyre küldték az embert, hogy helyettesítse a szabadságon lévő kollégákat vagy betöltsse az esetleges hiányokat, ami egy nagyon színes időszak volt az életemben. Ez idő alatt dolgoztam Mihályfalván is a nemzetközi áruellenőrzésnél, ami egy nagyon érdekes munkakörnek bizonyult.

1969-ben a majdani férjemet Széplakra helyezik, ahonnan már rendszeresebb telefon-

kapcsolatot tudunk tartani egymással, és rá egy évre összekötöttük az életünk. Ekkor Székelyhídon kaptunk végleges állást, én a jegypénztárban, a férjem pedig forgalomirányítóként és itt alapítottunk családot. Itt született a két gyerekünk és lassanként az életünk is kialakult. A kezdeti albérlet után szolgálati lakást kaptunk, az állomás utcáján. Itt lakott anno a vasútnál dolgozók zöme, hisz a vasút minden dolgozójának igyekezett szolgálati lakást biztosítani. Itt jártak a gyerekeink óvodába, innen jártak iskolába, itt éltek le az életünk.

– **Így nyugdíjasként visszaemlékezve, nagyon sok szép emléket elevenített fel, az egykori munkával eltöltött évekről. Mit jelentett önnek a munkája?**

– Nagyon szerettem a munkám. Mindig nagyon szerettem emberekkel banni, utasokkal dolgozni, jeggyel ellátni őket, tudni, hogy biztonságban bocsátom őket az útjukra. Emellett szerettem azt a sokrétű feladatkört is, amit pénztárosként elláthattam. Számomra és a kollégáim számára is az jelentette a terhet, amikor már nem volt elég munka, nem tudtunk a régi megszokott kerékvágásban dolgozni. Mi hozzászoktunk a rendez, tisztasághoz, fegyelemhez, a lezserebb munkakör már nem töltött el boldogsággal egyikünket sem. Így mikor a kilencvenes évek végén a haldokló székelyhídi állomásból nyugdíjba vonultam, nem éreztem akkora szívfájdalmat.

– **Ha egy szóval, kifejezéssel jellemezhetné életét, életútját mi lenne az?**

– Úgy gondolom, hogy a pályámra és a magánéletemre egyaránt gondolva, az elégedettség lenne az a szó. A jó dolgok mellett mindig voltak nehézségek is, mint mindegyikünk életében, de mind a munkakörömben, mind a családi életben én mindig megtaláltam a megelégedettséget. Magánéleti problémát sosem vittünk haza, szerintem ez a megelégedettség egyik legfontosabb kulcsa. Úgy érzem, ha újakezdhetnék mindent, én újra ezt az utat választanám, én megint vasutas lennék...